

[Rager.]

Jeg vil gaa ud fra, at her, som altid, naar en Stat, en Kommune eller en privat skal laane, undersøger man, hvilke Betingelser der i det givne Øjeblik er de bedste, og det er altsaa nærmest et Opportunitetsspørgsmaal. Jeg kan ikke se, der er noget Princip i det.

Da vi sidst forhandlede om Laan her, pegede jeg paa Ønskeligheden af, at man ved Optagelsen af udenlandske Laan kunde faa Penge ført til Landet, og det kan kun glæde mig, at den højtærede Finansminister ved denne Lejlighed har ment det forsvarligt og rigtigt at optage Halvdelen af Laanet i Sverige. Naar der er spurgt om, hvorvidt det hele kunde være optaget dér, saa gaar jeg ud fra, at Finansministeren selv vil begrunde, hvorfor kun det halve og ikke det hele er optaget dér, og jeg gaar ud fra, at Begrundelsen vil være tilfredsstillende.

Men saa er Spørgsmaalet, som det ærede Medlem Hr. Korsgaard ogsaa kom ind paa: Hvor mange Penge bliver der til Disposition? Og dér har det ærede Medlem jo Ret i, at de 30 Millioner svenske Kroner er mere værd end tilsvarende Beløb i danske Kroner, det er meget nær 34,7 Millioner danske Kroner. Men der kommer jo ved Kursen et Tab, og hvis man prøver en lidt nøjagtigere Beregning, viser det sig, saa vidt jeg kan se, at der med de to Laan i alt bliver til Disposition af danske Kroner 63 $\frac{3}{4}$ Mill. Kr., altsaa 3 $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. mere. Men der er maaske ogsaa nogle Omkostninger o. s. v., som skal afholdes deraf.

Jeg vil gerne anbefale, at man efter Behandling i Finansudvalget hurtigt kommer til en Afgørelse af Sagen, og jeg vil ikke undlade til Slut at gøre opmærksom paa, hvor heldigt det kan være, at en Regering ikke altid i for høj Grad lytter til de Røster, der kommer frem fra Oppositionen. Dette Laan har jo en glørværdig Forhistorie. Det stammer oprindeligt fra 1917 og har gentagne Gange været forlænget, og dengang Debatten om Forlængelse gav mest Genlyd her i Salen, det var første Gang, det skete, nemlig i 1932. Da gik det daværende Medlem af dette høje Ting, Hr. Pinholt, paa Venstres Vegne ind for, at man ikke skulde optage — saaledes som Regeringen dengang havde foreslaaet — et kortfristet Laan, men at man burde optage et langfristet Laan, og efter en kortvarig Behandling i Finansudvalget fremkom der ogsaa fra Venstre en Betænkning, der gav Udtryk for Betæneligheden ved, at man dengang optog et kortfristet Laan. De, der har Interesse af nærmere at studere, hvad der skete dengang, skal jeg henvise til, at Hr. Pinholts Uda-

læser findes i Folketingstidende for Samlingen 1931—32, dels Sp. 5569 og dels Sp. 5582, og at Venstres Særbetænkning, der ikke forhandlede i Finansudvalget, men afleveredes, efter at Forhandlingerne deroppe var sluttet, findes i samme Aargang af Folketingstidende, Tillæg B. Sp. 2801. Men jeg tror, vi nu alle er klar over, at det Raad, der dengang blev givet fra Venstres Side, ikke var et godt Raad. Havde vi faaet et langfristet Laan dengang, var der jo blevet betydelig større Omkostninger end ved det Laan, som vi i Dag er i Stand til at opnaa.

Hartel: Om Fordelagtigheden af dette Laan er det jo umuligt i Dag at fælde nogen endelig Dom, idet den i høj Grad vil være afhængig af, hvorledes Kursforholdet mellem danske og svenske Kroner udvikler sig i de kommende Aar inden for Laanets Løbetid. I Tilfælde af, at Kursen forskyder sig til Ugunst for danske Kroner, vil jo Tilbagebetalingen volde os større Vanskeligheder, i det mindste regnskabsmæssigt set, og altsaa medføre en Byrde for Statskassen, og vi kan da sige, at det har været et ugunstigt Laan. Det skal jeg nu lade ligge ud over dette, at vi har næret de samme Betæneligheder som altid ved Optagelse af udenlandske Laan, for saa vidt det drejer sig om Statens Optagelse af saadanne, idet det forpligter Samfundet og kan paaføre os en Risiko, som vi paa nærværende Tidspunkt ikke kan overskue i alle dens Konsekvenser.

Jeg har tidligere faaet delvis Tilslutning til disse Betragtninger af Ministeren, og det har jeg været glad for og udtalt min Anerkendelse af, og jeg vilde ogsaa i Dag have kunnet tiltræde denne Laanetransaktion, hvis den skulde have tjent til at gennemføre en Konvertering af allerede eksisterende Laan, altsaa for saa vidt angaar de 30 Millioner, som vi optager i Udlandet. Det er jo ikke ukendt, at vi har et 5 pCt. amortisabelt Statslaan fra 1928 lydende paa 20 Millioner danske Kroner, paa det daværende Tidspunkt, hvor Kronen som bekendt var ført i Pari = 20 Millioner svenske Kroner = 1,1 Mill. £ og endelig = 13,3 Millioner Gylden, idet det er en Betingelse for Laanet, at det kan indfries i alle disse Møntsorter efter det Sted, hvor Obligationerne befinder sig. Dette Laan blev i sin Tid overtaget af et svensk Bankkonsortium — saa vidt jeg erindrer, var Firmaet Wallenberg primus motor, Kursen var 95 $\frac{1}{2}$, og Laanet blev udbudt i Stockholm til Kurs 99, saa i Virkeligheden var det en meget fordelagtig Transaktion for det Kon-